

[Haunstrup Clemmensen.]

der kan være situationer, hvor rentabiliteten ikke gør det muligt at fortsætte produktionen, og det burde måske også erkendes, at der ikke mindst i store virksomheder som noget helt naturligt kan være dele af en virksomheds hidtidige traditionsrige produktion, der ikke længere kan opretholdes.

Hvis altså den økonomiske vækst fortsat skal være målet — og det er naturligvis noget, som også forslagsstillerne går ind for — må det vel være naturligt, før man kommer med en bunke mere eller måske navnlig mindre gode idéer, at forsøge en analyse, tegne en baggrund, stille diagnosen for det, der her er under udvikling — for ingen kan vel være i tvivl om, at der er en udvikling i gang; det er ikke kun på landets største arbejdsplads, men også i en lang række andre erhvervsvirksomheder — med at skabe alvorlige beskæftigelsesmæssige problemer. Det er ikke så forfærdelig mange år siden, at en af arbejderbevægelsens egne virksomheder, bryggeriet Stjernen, kom i så store vanskeligheder, at man måtte lukke. Dengang kom der ikke fra folketingets side et initiativ i sagen — vel ud fra en erkendelse af, at konkurrencedygtigheden ikke var tilstrækkelig stor.

Hvis man arbejder med disse spørgsmål, hvis man ønsker ikke blot at udforme slagord derom, men også at fremføre sagligt værdifulde synspunkter, tror jeg, det er helt nødvendigt, at man gør sig klart, at forudsætningen for, at vi skal undgå yderligere forværringer i den beskæftigelsesmæssige situation, er, at både den enkelte virksomheds og landets konkurrencedygtighed er tilstrækkelig stor. Man kan ikke blot i dette høje ting vedtage, at sådan skal det være. Det er naturligvis nødvendigt at tage de forskellige faktorer, der påvirker konkurrenceevnen, op til alvorlig og saglig gennemarbejdelse, og her er det jo en helt given ting, at udnyttelse af den moderne teknik, kravet om i større og større udstrækning at mekanisere, må være en af-

gørende faktor med henblik på at bevare beskæftigelsen og udbygge antallet af arbejdspladser.

Derfor er det en højst ejendommelig situation, at bogstavelig talt samme formiddag, som to af folketingets partier har fremsat deres endelige udtalelse om, at de ønsker at forringe afskrivningsreglerne på en række punkter, udtaler man, at nu er det forfærdelig alvorligt med landets konkurrenceevne og måske ikke mindst med de store virksomheders konkurrenceevne, og derfor må der gøres noget. I det omfang man forringer afskrivningsreglerne, gør dem ringere end udlændets tilsvarende regler, forringer man også beskæftigelsesmulighederne i det danske samfund.

Samtidig må man jo erkende, at forudsætningen for at løse en række af disse spørgsmål er, at der er tilstrækkelig kapital til rådighed. Tidligere ordførere har også gjort nogle bemærkninger herom. Det danske renteniveaus højde er et ganske klart og tydeligt bevis på, at opsparingen ikke er tilstrækkelig stor i forholdet til det behov for opsparede midler til investering, der her er tale om. På samme tidspunkt som dette er situationen, er der to partier i denne sal, der ønsker at forringe opsparingens vilkår i det danske samfund. Og så må man vel i øvrigt også gøre sig klart, at det både for den virksomhed, der vel er baggrunden for det pågældende lovforslag, og for alle andre virksomheder på samme måde også er afgørende for konkurrencedygtigheden, hvordan arbejdspræstationerne er i alle led fra ældste direktør til yngste lærling. Det er klart. Det britiske riges premierminister har for nogle måneder siden gjort nogle bemærkninger også om denne slags problemer, og det må naturligvis også med i en analyse af spørgsmålet om vurderingen af, hvordan konkurrencedygtigheden er.

Vi må derfor have lov til at understrege, at når man først forringer afskrivningsreglerne, derefter forringer opsparringsmulighederne og så endelig kommer og siger: nu må staten komme til med et statsligt inve-